

A hadtáptiszt képzés rendszere és körülményei fejlődésének áttekintése, továbbfejlesztésének módszerei

Rádli Tibor őrnagy

Tapasztalataim szerint a hadtápszolgálat különböző beosztásaiban dolgozó hivatásos katonák nagy figyelemmel kísérik a hadtáptiszt képzés fejlődését, közös ügyüknek tekintik a tanintézetekben folyó oktató-nevelőmunka hatékonyságának javítását.

Erről csak a *teljes őszinteség* jegyében lehet és kell is véleményt nyilvánítani. Minden szempontból csak üdvözölni lehet azt a tényt, hogy ezek a kérdések párt- és állami fórumokon, katonai sajtó hasábjain is egyre nagyobb szerepet kapnak. Ezen írásokat tanulmányozva megállapítható, hogy függetlenül az állami társadalmi – gazdasági formációjától a tisztikar mindig is a hadsereg jellegének, értékének egyik meghatározó tényezője volt, jelenleg és a jövőben is az kell, hogy legyen. A tiszték politikai, morális arculatának milyensége, hivatástudatának mélysége, mesterségbeni felkészültségének sokoldalúsága, korszerűsége, a felkészültség színvonala nagy szerepet játszik békében és háborúban egyaránt.

A tiszték felkészültsége egyik döntő tényező a hadseregépítés, fejlesztés, a háborúra való felkészülés, a fegyveres harc megszervezése és megvívása tekintetében. Napjainkban rendkívüli mértékben megnövekedtek és minőségileg felértékelődtek olyan összetevők, mint a magas színvonalú politikai – általános katonai és szaktudás vezetői készség, a szilárd meggyőződöttség és elhatározottság, a katonai életpálya nehézségeinek megmáshíthatatlan eltökéltségű vállalása, a hivatástudattal fűtött erős akarat, a katonai pálya szépsége és nehézsége minden áldozatra kész szeretete.

Visszatekintve az elmúlt évtizedek tisztképzésének történetére megállapíthatjuk, hogy a hadtáptiszt képzés folyamatosan követte az oktatási rendszer reformját. Nem célozom az 1947-től elkezdődött demokratikus tisztképzés teljes folyamatát elemezni, de úgy gondolom, a mai napig kialakult tisztképzési rendszer megértéséhez egy-két általam fontosnak ítélt „állomás” ismertetése elengedhetetlen.

A hadtáptiszt képzés első intézményének az 1947 őszén megnyitott Honvéd Hadbiztosítási Akadémiát tekinthetjük. Az intézmény az eredetileg három évre tervezett képzési idő lerövidítésével 1–1,5 éves képzési idő után bocsátotta ki a tiszteket. A gyorsított tisztképzésre az állami és pártvezetés a politikailag megbízható kádereit irányította, ezzel biztosítva a néphadsereg által kinevelt tisztikar létrehozását.

A távlati elképzelések jegyében az 1949/50 *tanévtől* fokozatosan épült ki a hadtáptiszt képzés új intézményrendszere, melynek keretében a hadtápbiztosítás folyamatában

részt vevő szolgálatok iskolát hoztak létre, így 1949. október 1-én a Honvéd Hadtáp Iskola, 1950. május 1-én a Honvéd Központi Gépkocsi Iskola, 1950. október 15-én a Honvéd Egészségügyi Iskola nyitotta meg kapuit. Ezekben az intézményekben 1-2 éves hatékony, célirányos képzés után avatták fel a tiszteket. Az iskolákat közben Tiszti Iskolákká minősítették, pl. Ságvári Endre Hadtáp Tiszti Iskola, Honvéd Gépkocsi- és Traktor Tiszti Iskola, Honvéd Egészségügyi Tiszti Iskola néven funkcionáltak.

Az ellenforradalom leverése után a hadtáptiszt képzésben is *előtérbe kerültek a minőségi elemek*. A honvédelmi miniszter elvtárs 1957. február 5-i rendeletével két alapfokú tisztképző iskola működését rendelte el. Budapesten megalakult a *Honvéd Egyesített Fegyvernemi Tiszti Iskola*, Szolnokon a Kilián György Repülő Hajózó és Műszaki Tiszti Iskola.

Ebben az időben a Honvéd Egyesített Tiszti Iskola nevet felvett intézményben folyt a hadtáptiszt képzés. A képzés előfeltétele az érettségi volt, a képzési időt három évre emelték fel, majd 1961-től általánossá vált a négyéves főiskolai képzés.

A hadügyben végbemenő forradalom követelményei azonban a 60-as évek közepére szükségessé tették a katonai főiskolák rendszerének létrehozását, így alakult meg 1967. szeptember 1-vel az ETI-ből a Kossuth Lajos Katonai Főiskola Szentendrén és a *Zalka Mária Katonai Műszaki Főiskola* Budapesten. A „munkamegosztás„ szerint a hadtáptiszt képzés a ZMKMF-n folytatódott. A képzési idő változatlan maradt, a felavatott tisztek a katonai végzettség mellé polgári diplomát is szereztek. Ezek jellege 1969-ig a szaktechnikusi, illetve általános iskolai tanári, 1971-től pénzügyi szaktechnikusi, 1974-től pénzügyi üzemgazdász volt.

Összegezve az eddig leírtakat, megállapítható, hogy tiszti iskoláink 1967-re már megfeleltek a Magyar Népköztársaság más főiskoláival szemben támasztott alapvető követelményeknek. *Ezek lényege a következőkben foglalható össze:*

1. A felvétel alapja a középiskolai érettségi volt.
2. A tantervek és tantárgyprogramok felsőfokúak voltak, a középiskolai tananyagra épültek, megfeleltek a tudományok követelményeinek.
3. A tanárok döntő többsége katonai akadémiai vagy egyetemi – gyakran mindkét – diplomával rendelkezett.
4. A felavatott tisztek a katonai pályán a társadalmi elvárásoknak megfelelően helytálltak.

Hol tartunk jelenleg a hadtáptiszt képzésben és milyen irányba haladunk? Már az eddig leírtakból is kitűnik, hogy a hadtáptiszt képzés célrendszerét, tartalmát, szervezeti kereteit és feltételeit az állandó mozgás, változás, a néphadsereg egyre magasabb szintű káderigényeinek megfelelő útkeresés jellemezte.

Ez a továbbiakban is így lesz, ezt a honvédelmi miniszter elvtárs 19/1986. számú parancsa követelményként is rögzíti számunkra: „A haditechnika és a hadtudomány rohamos fejlődése, a korszerű harceszközök tömeges megjelenése és rendszerbe állítása egyre nagyobb felelősséget ró a hivatásos tisztekre. Ennek szükségzerű követelménye a tisztképzés folyamatos és célirányos fejlesztése, korszerűsítése. A hallgatók katonai hivatásra való nevelésében, politikai, katonai, szakmai és vezetői felkészítésében szüntelenül törekedni kell az elvárásoknak megfelelő magasabb színvonal elérésére.”¹

¹ A HM elvtárs 19/1986. számú parancsa.

A hadtápszolgálatban tevékenykedő tisztek előtt joggal merülhet fel a kérdés: *vajon a Magyar Néphadsereg főiskolai szintű hadtáptiszt képzése hogyan tart lépést a fejlődéssel, mennyire elégíti ki a hadsereg fejlettségéből adódó követelményeket.*

E cikk megírására az késztetett, hogy véleményt nyilvánítsak ezekben a kérdésekben és összefoglaljam a katonai főiskolán folyó hadtáptiszt képzés jelenlegi helyzetét, továbbfejlesztésével összefüggő legfontosabb változásokat.

1. A hadtáptiszt képzés célrendszere:

A főiskolai képzés színvonalának javulásában véleményem szerint lényeges szerepe van az 1973-ban kiadott „emelt szintű” képzési követelményeknek, valamint az 1981-től bevezetett „továbbfejlesztett képzési rendszernek”, a csapatokkal kialakult jó kapcsolatoknak.

Az 1981. szeptember 1-én bevezett tisztképzés új rendszerét az tette szükségessé, hogy az élet merőben más követelményeket szabott a kibocsátott tiszttel szemben, mint a megelőző időszakban. A tudomány és technika fejlődése, azok vívmányainak mind szélesebb körű alkalmazása a hadsereg és ezen belül a hadtápszolgálat gyakorlati tevékenységében, a gazdálkodási szabályozók gyakori változásai, a csapatokra jellemző, „fel-fokozott életritmus”, a korszerű számítástechnikai eszközök új generációinak megjelenése a korábbiaknál magasabb követelményeket és új igényeket fogalmaztak meg a katonai tanintézetek számára. Célunk az volt, hogy a képzési rendszer alapvető elemeinek változtatása nélkül, lényegesen növeljük annak *hatékonyosságát*, javítsuk a kibocsátott tisztek *csapatéletre való felkészültségét*, erősítsük a képzés *ágazati jellegét*, vagyis a tervezett beosztásuk ellátására jobban felkészült „szaktiszteket” avasson fel.

A hadtáptiszt képzésben újra fogalmazott képzési cél alapján, a tananyag szelektálása és kiválasztása után, tevékenységi körökre alapozott, integrált rendszerű, a komplex teljesítőképességek kialakítására törekvő oktatás indult be. Ez a rendszer biztosította a *hatékonytágot, a szakosítás és specializálás határozottabb érvényesítését, a komplex teljesítőképességek integrált kialakítását.* A katonai főiskolák részére *egységes cél* került meghatározásra:

„A szocializmus eszméjéhez hű, materialista világnézetű, a szocialista erkölcsi normák szerint élő, pártunk és kormányunk célkitűzéseit magukénak valló, hivatásukat értő és szerető tisztek nevelése, akik összegyéniségük és felkészültségük alapján képesek századparancsnoki szintű beosztásban alegységük harcát (és harccal kapcsolatos tevékenységét) szervezni és vezetni, alárendeltjeiket politikailag elkötelezett, internacionalista meggyőződésű, felelősséggel rendelkező, katonailag felkészült, fizikailag edzett, közösségi emberekké nevelni, képezni és őket politikailag vezetni, a hivatásos tiszttel szemben támasztott politikai, társadalmi követelményeket teljesíteni, új szakmai ismereteket önállóan elsajátítani, a tisztai beosztáshoz szükséges ismereteket önállóan vagy rövid tanfolyam útján megszerezni.”²

A fenti általános képzési cél alapján képzési irányok (parancsnoki, technikai, műszaki, szolgálatfőnöki stb.) szerint is meghatározásra kerültek a képzendő tiszttel szemben támasztott követelmények.

² A Magyar Néphadsereg Katonai Főiskolájának Tanterve Első könyv, MN kiképzési főfelügyelő, 1981. 7. oldal.

A tevékenységi körök követelményei és tartalma a beosztásokból - a képzési szaktól, a fegyvernem jellegétől - függően változók. Így a hadtáp szakcélrendszerre előírt követelmények:

„A hadtáptiszt képzés végcélja olyan felkészültségű tisztek kibocsátása, akik képesek a harcászati és M., valamint a harc alatti feladataik végrehajtását a harc bonyolult viszonyai között folyamatosan irányítani, alárendeltjeiket a szakmai feladatokra felkészíteni, az állandó harcászati időszakban szolgálati águk vagy alegységük önálló vezetésére, gazdálkodási és ellátási feladataik szervezésére, irányítására, ellenőrzésére, akik elhivatottságot éreznek a személyi állományról való gondoskodás megvalósítására, lét- és munkakörülményeik folyamatos javítására, technikai és közgazdasági alpműveltségük biztosítja a kor követelményeivel jelentkező állandó lépéstartást.”³

A hadtáptiszt képzést jelenleg ágazatonként differenciáltan, közbeeső részcelokon, kulcs- és első tiszti beosztás ellátását biztosító szolgálati ág főnöki képzési alaptípuson valósítjuk meg. A cél elérése érdekében a tantárgyakat négy tevékenységi körbe foglaltuk, és azok integrált rendszerét hoztuk létre. Az első *politikai vezetői-nevelői*, a második a *harcbiztosítói*, a harmadik a *gazdálkodás szervezői*, a negyedik a *napi élet irányítói és a békeellátás - gazdálkodás (szállítási) szervezői* képzési terület. Szaktanszékünkön hadtáp- és pénzügyi szakon, illetve a hadtáp szakon belül négy ágazaton folyik a képzés. Ezek az *ellátó-szállító parancsnoki, üzemanyag - szolgálati ág főnöki, élelmezési szolgálati ág főnöki, ruházati - szolgálati ág főnöki*.

2. A hadtáptiszt képzés eredményei

Az elmúlt években szaktanszékünk fő feladatát a képzési reformnak megfelelő *szakszerűtlen felkészítésre* történő áttérés képezte, ezen belül kiemelt figyelmet fordítottunk a módszertani előkészítésre, a tanári állomány felkészítésére, a tananyagbázis megteremtésére. Az elmúlt évek statisztikáját elemezve megállapítható, hogy évente átlagosan 50 főt avattunk, párhuzamosan évenként 10 fő tett örnagyit, illetve 15 fő tiszti vizsgát.

Hallgatóink négy tantárgyból tesznek államvizsgát, ezek a tudományos szocializmus, harcászati kiképzés - ezen belül a hadtápbiztosítási és háborús szakági biztosítási kérdések -, katonai és hadtápgazdálkodás, ellátás és szállítás-szervezés tantárgyak. Államvizsgaeredményeink 3,57 és 4,04 közt változtak. A végzett állományunk 60-70%-a párttagként hagyta el a főiskolát, ami a pártépítő munka hatékonyságát mutatja. Ezek az eredmények a szaktanszék parancsnoki és tanári állományának komoly nevelő, oktató munkáját tükrözik.

Jelenleg a hallgatóink egy évig az Általános Katonai Tanszék állományába tartoznak, ahol 1200 órában a sorkatonai alapkiképzés után alaptantárgyakat tanulnak, megkapják az általános katonai, természettudományi és technikai alapfelkészítést. Az első tanévben 7 beszámoló, 13 gyakorlati jegy, 4 kollokvium követelményeit teljesítik. A második tanévtől kerülnek szaktanszékünk állományába, ahol a 3 év alatt 3600 órában kapnak magas szintű elméleti és gyakorlati felkészítést. Ezen időszakban 13 beszámoló, 14 kollokvium, 5 szigorlat követelményeit teljesítik és 29 gyakorlati jegyet szereznek. Az államvizsgák letétele után a katonai diploma mellett, polgári „üzemgazdász” képesítést

³ A Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskola Tanterve Második könyv, MN kiképzési főfelügyelő, 1981. 341. oldal.

kapnak. Hallgatóink két századba vannak szervezve, átlagosan 100-100 fővel. A századok élén parancsnok, parancsnok helyettes és szolgálatvezető tevékenykedik, munkájukat politikai főtanár segíti.

Feltétlenül szólni kell a tanszékünk hivatásos és polgári állományának tevékenységéről is. A munkamegosztás szakcsoport-rendszerben realizálódik, és ezek munkáját a szaktanszékvezető és helyettesei irányítják. A következő szakcsoportok funkcionálnak:

Harcbiztosítói, Üzemanyag-, Közlekedési, Ruházati és élelmezési, Közgazdasági, illetve Pénzügyi szakcsoport.

A szakcsoportok állománya hozzáértéssel, nagy nevelési-oktatási tapasztalattal, az elvárások szintjén teljesítik feladatköriüket. Az elért eredmények tükrözik szorgos, következetes, célirányos tevékenységüket. Az utóbbi években a szakcsoportok tanári állományának jelentős része kicserélődött, a beosztásukban fiatalok törekednek az előírt képzés, pedagógiai készség mielőbbi megszerzésére.

Hallgatóink rendszeresen bekapcsolódnak és részt vesznek az SZVM-ben, félévenként átlagosan 60-70 fő - a benevezettek 35-40%-a - ér el kiváló és élenjáró címet. A tudományos diákköri mozgalomban is nagy hagyományokkal rendelkezünk. Hallgatóink minden évben 9-10 pályamunkát készítenek, rendszeres résztvevői a tudományos diákköri rendezvényeknek. Évről-évre több tudományos diákköri dolgozat elégti ki az alsóbb évfolyamoknál az évfolyam-feladattal, a felsőbb évfolyamoknál a szakdolgozattal szemben támasztott követelményeket.

Jelentős eredményeket tudunk felmutatni a közművelődési munka és tömegsport területén is. Általában 30-40 fő tagja a főiskola különböző öntevékeny művészegyütteseinek és 15-20 fő a sportszakosztályoknak. Hallgatói századaink több alkalommal nyerték el a főiskola legjobb sportoló alegysége címet.

A tanintézeti élet- és létkörülmények is gyökeres változást mutatnak. Korszerű kollégiumi épület, minden igényt kielégítő szakkabinetek, tantermek állnak rendelkezésre. A rekonstrukció keretében felújításra került a színházterem, új szoda áll rendelkezésre hallgatóinknak. A vegyesbolt és büfé választékot biztosít a legkülönbözőbb termékekből. Új korszerű étkezdé épült, ebben biztosított a többmenüs, önkiszolgáló rendszerű étkeztetés. Ezen túlmenően a járandóságok széles köre illeti meg a hallgatókat.

3 A tisztképzés további fejlesztésének irányjai

Az eddigi gyakorlat azt mutatja, hogy a hadtáptiszt képzés 6-7 évenként megújul. A megújulás folyamata jelenleg sem szakadt meg, ezt leginkább mutatja, hogy 1987-től áttérünk a 3 éves főiskolai képzésre. Ez a tény egy sor új vonást vett fel. Azon követelményből kiindulva, hogy a *képzési végcél változatlan marad*, a tananyag ismételt szelektálását és az oktatás gyakorlati formáinak erősítését kell megvalósítanunk. Ismételten az a helyzet állt elő, hogy párhuzamosan oktatjuk a jelenlegi, illetve a csökkentett képzési idő követelményei alapján. Átmeneti programokat dolgoztunk ki, hogy biztossá tegyük 1987-ben a jelenlegi harmadik és második évfolyam egyidejű felavatását. A harmadik és negyedik évben biztosított összórászám 70-80%-ának az első tiszti beosztásra való képzési tananyag meghagyása mellett, a gyakorló csapatszolgálatra biztosított idő lerövidítésével a csapatok gyakorlatainak konkrét beosztásba való ténykedéssel készítjük fel hallgatóinkat.

Az elkövetkező években a *hadtáp ellátó és üzemmérnöki szakon* folytatjuk a képzést. Gépkocsi-szállító és Üzemanyagtechnikai ágazaton üzemmérnöki kulcsbeosztásokra, üzemanyag, élelmezési, ruházati ágazaton szolgálatiág főnöki, ellátó-szállító ágazaton hadtápalegység parancsnoki beosztásokra készítjük fel.

A hadtáptiszt képzés gyorsítását, lerövidítését lehetővé tették:

- a hallgatóink az egyhónapos alapképzést követően a szaktanszék alárendeltségebe kerülnek és így a hadtáptiszt képzésre biztosított három évet egyetlen terheléssel, egységes követelmény-támasztással hatékonyan ki tudjuk használni; a gyorsított hadtáptiszt alapképzéshez megteremtjük a személyi és tárgyi feltételeket; fejlesztjük a szaktantermeket, szak- és számítástechnikai kabinetet; létrehozuk a szaktechnikai bázist; fokozzuk az együttes kiképző tevékenységet a kijelölt bázisintézetekkel és csapattal;

- pályán levő hadtáptisztekkel tanszéki kapcsolattartás tapasztalatait bizonyítják, hogy - a kibocsátott fiatal tisztek rövid idő alatt képesek a katonai élet mindennapi gyakorlatába beilleszkedni, beosztásaikban eredményesen helytállni. Ezt igazolták a szárazföldi seregtest parancsnoksága által szervezett fiatal hadtáptisztek konferenciáján elhangzottak is. Elmondták a nálunk végzett hadtáptisztek, hogy kezdetben fájdalmas volt a „mélyvíz”, de aki kiállta a próbát, az könnyen beilleszkedett a szakág vagy az ellátó alegység vezetésébe.

Természetesen a hároméves alaptisztképzés lehetőséget biztosít a káderutánpótlás felgyorsítására, a közép- és felsőfokú tisztképzés tervszerű szervezett vitelére is.

Jelenleg hallgatóink a végzés után kettős diplomát, egy katonai és egy polgári üzemgazdász oklevelet kapnak. A hároméves rendszerben katonai üzemmérnöki, illetve katonai üzemgazdász és diploma megszerzésére lesz lehetőség.

A hallgatókkal szemben támasztott fokozottabb követelmények párosulnak a tanulási, szolgálati, élet- és létörülmények folyamatos javításával, a hivatásos pályára történő felkészülésük megfelelő erkölcsi és anyagi megbecsülésével. Már most engedélyezett részükre a polgári ruha viselése, annak főiskolán belüli tartása az elvárt szinten tanuló hallgatókat naponta kimenő, illetve kimaradás illeti meg. Naponta 6 óra szervezett oktatásban részesülnek és a szabad szombat részükre is biztosított.

A 3,51 feletti tanulmányi eredményt elért hallgatók részére 1000,- Ft-ig terjedő tanulmányi pótlék adható, megilleti őket az 1000-1200,- Ft alapilletmény, a 100-200,- Ft alapparancsnoki pótlék, utazási kedvezmény, étkezési pénz stb. Egy jól tanuló zls. hallgatói havi illetménye a különböző pénzben kifizetett járandóságokkal együtt elérheti a 3500,- Ft-ot.

A HM elvtárs 15/1986., 16/1986., 17/1986., 18/1986. számú utasításában, valamint a 20/1986. számú rendeletében szabályozta a főiskolai hallgatókat megillető jogokat és a velük szemben elvárható magatartásformákat. Ezen intézkedések lényegét, mint a tisztképzés elvárásainak elvi alapjait a következőkben lehet összegezni:

Az utolsó előtti évfolyamot eredményesen befejezett hallgatók az MN hivatásos állományába kerülnek.

A hivatásos állományba felvett hallgatókra - a tanulmányok folytatásával összefüggő kivételektől eltekintve - az MN hivatásos állományára vonatkozó jogosultságok és kötelezettségek az irányadók. A hivatásos állományú hallgatót megilleti az illetményrendszerben meghatározott rendfokozati zls.-i, ztls.-i az 1/I. fokozat szerinti beosztási

illetmény, a havi 310,- Ft általános illetménypótlék, a feltételek megléte esetén a szolgálati időpótlék. Jogosultak tanulmányi és alegységparancsnoki pótléokra, a katonai főiskolai hallgatókat megillető természetbeni ellátásra, (élelmezési, ruházati tanszer- és egyéb) a 33%-os vasúti utazási kedvezményre.

Abban az esetben, ha a hivatásos állományba vétel miatt megszűnik a családi segély, vagy csökken a családi pótlék, lehetőség van ennek a tanintézet által folyósított rendszeres segéllyel történő ellensúlyozására. A hivatásos hallgatók részére kifizetett illetményeket és pótlékokat az általános szabályok szerint nyugdíjjárulék terheli.

A hallgatók a hivatásos állomány jutalmazására vonatkozó szabályok szerint jutalomban részesíthetők.

Megítélésem szerint a tisztképzés ezen reformintézkedései a későbbiekben éreztetik majd pozitív hatásukat. Annyi azonban már most megállapítható, hogy a fejlődés folytonossága nem szakadt meg, tanszékünk nevelői, oktatói állománya továbbra is azon lesz – függetlenül a főiskolai képzés éveinek számától –, hogy jól felkészült, katonaelet nehézségeit még jobban elviselő, a mai kor követelményeinek megfelelő tiszteket bocsásson ki. Ez természetesen nem „élettapasztalattal rendelkező” hadtáptisztek kibocsátását jelenti, mint azt sok parancsnok elvárja a tanintézetektől. Sorsuk alakulása a továbbiakban nagymértékben attól függ, hogyan fogadják, milyen segítséget nyújtanak részükre, milyen lesz a példakép amit elfogadnak, követendőnek tartanak, a tisztképzés és továbbképzés rendszere biztosította lehetőségeket milyen mértékben használják ki.

Ahhoz, hogy a vázolt követelményeknek úgy a tanári, mint a hallgatói állomány elegendet tegyen, még további „reformok”, változások szükségesek. Lényegesnek tartom, hogy a honvédelmi miniszter 38/1986. (HM 16.) HM számú utasításában és annak kapcsán kiadásra kerülő intézkedésekben a katonai pályára irányító tevékenységről megszabott feladatok maradéktalanul végrehajtásra kerüljenek.

Kiemelt feladatként kell kezelnünk, hogy a fiatalok megismerjék a honvédelem célját és a néphadsereg társadalmi rendeltetését; reális képet kapjanak a hivatásos katonai pályáról, a hivatásos katonák anyagi és erkölcsi megbecsüléséről, továbbá a katonai tanintézetekre és főiskolára való jelentkezés módjáról és a felvétel feltételeiről. A katonai pályára irányítást a hazafias-honvédelmi nevelőmunkához illeszkedve, átfogóan, az ifjúság széles rétegeire kiterjedően, az eddigieknél hatékonyabban, körültekintőbben kell végeznünk.

A pályára irányítás központilag kijelölt szervei mellett fontos feladatok hárulnak a katonai tanintézetekre, így a ZMKMF hadtáp és pénzügyi Szaktanszékünkre is. Együttműködési szerződésekből rögzítjük a kijelölt bázisiskolákkal végzendő tevékenységünk rendjét, kimunkáljuk részletes elgondolásunkat a pályára irányítás érdekében végrehajtásra kerülő feladatokat, módszereket. „Szélesre tárjuk kapuinkat” a polgári intézményekben tanító tanári kar előtt, magunkra vállaljuk iskoláinkban a honvédelmi napok megtartásának reánk háruló feladatait, lehetőséget biztosítunk a katonai hivatás iránt érdeklődőknek intézményünk bemutatására, a szakági tevékenységek reprezentálására hivatott szakkabinetek megtekintésére és így tovább.

Terveink között szerepel a szülőkkel történő kapcsolattartás formáinak és gyakorlati módszereinek kidolgozása, végrehajtása.

Ezek a feladatok a tanszékünkön tanító tanári állománytól az eddigieknél körültekintőbb nevelő-oktató munkát igényelnek. Még jobban előtérbe kerül a személyes megjelenés és példamutatás, az oktatás gyakorlati munkafogásainak széleskörű alkalmazása, a művelődés lehetőségeinek kihasználása.

Nárai István altábornagy elvtárs így fogalmazta meg a követelményét a nevelői kollektívával szemben:

„Magasabb követelményeket kell támasztani a tiszt- és polgári oktatók felkészültségével, képesítésével és nevelő-oktatói alkalmasságával szemben és ezzel biztosítani a célratörőbb és eredményesebb nevelő-oktató és pályántartó munka feltételeit.”⁴

Szaktanszékünk állandó állománya mindent megtesz annak érdekében, hogy az előljárói elvárásoknak minden tekintetben megfeleljen.

Felhasznált irodalom

1. Sárvári István–Mészáros Tibor: Főiskolát végzett tisztok csapatéletbe való beilleszkedésének tapasztalatai. Honvédelem, 1978/8. szám, 66–70. oldal.

2. Dr. Szabó Egon: A tiszt - a katonának nevelője. Honvédelem, 1979/7. szám, 61–68. oldal.

3. A Magyar Néphadsereg Katonai Főiskoláinak Tanterve. Első Könyv. MN kiképzési főfelügyelő, 1981.

4. Zalka Mété Katonai Műszaki Főiskola Tanterve. Második Könyv. MN kiképzési főfelügyelő, 1981.

5. Az MN Tiszti és Tiszthelyettesi Kiképzési Csoportfőnökség szerzői közössége: A katonai főiskolák továbbfejlesztett kiképzési rendszerének néhány sajátossága. Honvédelem 1982/1. szám 33–34. oldal.

6. Babarcsi Tivadar ezredes: A hadtáp- és pénzügyi szaktanszék 1981–1985. években végzett tevékenységének értékelése. „T”. 0283/1985.

7. 726/0393. Dr. Benedek Gyula: a műszaki tisztképzés rövid története az MN-ben 1947–1984. Titkos ZMKMF.

8. Oláh István: A tisztképzés helyzete, fontosabb problémái és feladatai. Honvédelem 1970/3. szám. 12–25. oldal.

9. A HM 19/1986. számú parancsa.

10. A HM 15/1986. számú utasítása.

11. A HM 16/1986. számú utasítása.

12. A HM 17/1986. számú utasítása.

13. A HM 18/1986. számú utasítása.

14. A HM 20/1986. számú utasítása.

15. Nárai István altábornagy: Intézkedés a katonai főiskolai képzés hároméves rendszere bevezetésének előkészítésére. 01390/1986. szám.

16. A honvédelmi miniszter 38/1986. (HK 16.) HM számú utasítása a katonai pályára irányító tevékenységről.

⁴ Nárai István altábornagy elvtárs 01390/1986. számú intézkedéséből.